

Testbeleid en inzet zorgmedewerkers buiten het ziekenhuis

Bijlage bij de [LCI-richtlijn COVID-19](#) | Versie 19 augustus 2020 (versiebeheer zie onderaan pagina)

Onderstaand vindt u uitgangspunten voor een optimale inzet van medewerkers in de zorg buiten het ziekenhuis, waarbij rekening wordt gehouden met de gezondheid van de medewerkers zelf en het risico op besmetting van patiënten/cliënten/collega's.

Dit beleid is onder andere van toepassing op de volgende sectoren:

- huisartsenpraktijk;
- gehandicaptenzorg;
- verpleeghuizen, woonzorgcentra en kleinschalige woonvormen;
- wijkverpleging en alle WMO-gefinancierde hulp en ondersteuning;
- ambulancedienst;
- verloskundigen en kraamzorg;
- geestelijke gezondheidszorg;
- instellingen voor jeugdzorg.

Ziekenhuizen stellen apart beleid op.

Vanaf 1 juni geldt:

- Iedereen in heel Nederland met één of meer van onderstaande klachten moet thuisblijven.
- Iedereen met dergelijke klachten die passen bij het nieuwe coronavirus kan zich laten testen. Het is van groot belang dat **zorgmedewerkers** (en hun huisgenoten) zich bij klachten **direct laten testen**.^{*}
- Totdat de testuitslag bekend is blijft de persoon met klachten thuis. Als deze persoon koorts en/of benauwdheid heeft, dan moeten ook alle huisgenoten thuisblijven tot na de testuitslag.

^{*} Voor zorgmedewerkers buiten het ziekenhuis geldt dat zij contact op kunnen nemen met de werkgever voor de procedure rondom testen of zij kunnen zich aanmelden via [Rijksoverheid.nl](https://rijksoverheid.nl).

De symptomen passend bij COVID-19 zijn:

- verkoudheidsklachten, zoals neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn en/of
- hoesten; en/of
- benauwdheid en/of
- verhoging of koorts en/of
- plotseling verlies van reuk en/of smaak.

Als testuitslag bekend is:

- Indien de **test negatief** is, mag een zorgmedewerker met milde klachten (in ieder geval geen koorts) weer aan het werk met algemene hygiënemaatregelen.
- Indien de **test positief** is, volgt bron-en contactopsporing door de GGD. Iedereen in het huishouden blijft tot 2 weken na het laatste contact thuis. De positief geteste zorgmedewerker blijft thuis tot minimaal 7 dagen na de start van de symptomen¹ EN 48 uur koortsvrij² EN ten minste 24 uur symptoomvrij³.

1. Start symptomen = ook wel de eerste ziektedag. Indien deze niet bekend is kan de datum van de monsterafname genomen worden.

2. Koortsvrij = temperatuur onder de 38 graden, zonder koortsremmende medicatie.

3. Symptoomvrij van COVID-19 = geen koorts, geen diarree, geen spierpijn, geen keelpijn, geen benauwdheid, geen neusverkoudheid. Symptomen zoals door patiënt en/of behandelaar herkenbaar bij hooikoorts, astma, chronische hoest om andere redenen vallen niet onder symptomen van COVID-19. Moeheid, anosmie, dysgeusie en postvirale hoest spelen geen rol bij de definitie van symptoomvrij. Deze klachten kunnen een paar dagen tot weken langer aanhouden, zoals bekend is bij andere virale verwekkers, zonder dat nog sprake is van besmettelijkheid.

Wat te doen als een zorgmedewerker terugkeert uit een risicogebied/-land?

Landen met een verhoogd risico op COVID-19 kunnen [het label oranje of rood krijgen](#), niet-essentiële reizen naar deze landen worden afgeraden. Reizigers die in deze landen geweest zijn, wordt geadviseerd om 14 dagen na aankomst in Nederland in quarantaine te gaan. Een uitzondering geldt voor zorgmedewerkers. **Alleen** in overleg met de bedrijfsarts of de GGD mag een zorgmedewerker (zonder klachten) werken. De medewerker mag dan ingezet worden mits tijdens het werk **altijd** een chirurgisch mondneusmasker type II wordt gedragen. Daarnaast draagt de zorgmedewerker ook nog handschoenen bij persoonlijke verzorging of lichamelijk onderzoek. Deze zorgmedewerker krijgt heldere instructies over het vroegtijdig signaleren van gezondheidsklachten en wordt bij voorkeur niet ingezet voor zorg van de meest kwetsbaren binnen de instelling.

Wat te doen als een huisgenoot of nauw contact^{**} van een zorgmedewerker positief is of klachten heeft?

^{**} Zie voor de definities en meer informatie het [Protocol Bron-en contactonderzoek](#).

Zorgmedewerker (zonder klachten) met positief geteste huisgenoot:

Als een zorgmedewerker huisgenoot is van iemand die positief getest is voor COVID-19, moet deze zorgmedewerker thuis blijven tot 10 dagen na het laatste contact. Alleen in uitzonderingssituaties kan hier van afgeweken worden in overleg met de bedrijfsarts of de GGD. Dit geldt wanneer de situatie ontstaat van dreigende krapte in personeel en uiteraard alleen als de medewerker geen klachten heeft. De medewerker mag dan ingezet worden mits tijdens het werk **altijd** een chirurgisch mondneusmasker type II wordt gedragen. Daarnaast draagt de zorgmedewerker ook nog handschoenen bij persoonlijke verzorging of lichamelijk onderzoek. Deze zorgmedewerker krijgt heldere instructies over het vroegtijdig signaleren van gezondheidsklachten en wordt bij voorkeur niet ingezet voor zorg van de meest kwetsbaren binnen de instelling.

Zorgmedewerker (zonder klachten) met positief getest nauw contact:

Als een zorgmedewerker nauw contact (maar geen huisgenoot) is van iemand die positief getest is voor COVID-19, mag de zorgmedewerker werken. De zorgmedewerker draagt, tot 14 dagen na het laatste contact, tijdens het werk **altijd** een chirurgisch mondneusmasker type II. Daarnaast draagt de zorgmedewerker ook nog handschoenen bij persoonlijke verzorging of lichamelijk onderzoek. Deze zorgmedewerker krijgt heldere instructies over het vroegtijdig signaleren van gezondheidsklachten en wordt bij voorkeur niet ingezet voor zorg van de meest kwetsbaren binnen de instelling.

Zorgmedewerker (zonder klachten) met huisgenoot met luchtwegklachten, koorts en/of benauwdheid:

Als een zorgmedewerker huisgenoot is van iemand met luchtwegklachten en koorts en/of benauwdheid mag de zorgmedewerker werken. De zorgmedewerker draagt, totdat de testuitslag van de huisgenoot bekend is, tijdens het werk **altijd** een chirurgisch mondneusmasker type II. Daarnaast draagt de zorgmedewerker ook nog handschoenen bij persoonlijke verzorging of lichamelijk onderzoek. Deze zorgmedewerker krijgt heldere instructies over het vroegtijdig signaleren van gezondheidsklachten en wordt bij voorkeur niet ingezet voor zorg van de meest kwetsbaren binnen de instelling.

zorgmedewerker (zonder klachten)	beleid voor zorgmedewerker	voorwaarden
met een positief geteste huisgenoot	thuisblijven tot 10 dagen na het laatste contact ^{***}	
met een positief getest nauw contact	kan werken	tot 14 dagen na laatste contact dient zorgmedewerker PBM ^{****} te gebruiken
met een huisgenoot met luchtwegklachten en koorts en/of benauwdheid	kan werken	tot testuitslag van huisgenoot bekend is dient zorgmedewerker PBM ^{****} te gebruiken
teruggekeerd uit een risicogebied/-land (code oranje/rood)	thuisblijven tot 10 dagen na terugkeer ^{***}	

^{***} In uitzonderingssituaties kan de zorgmedewerker werken, in overleg met bedrijfsarts of GGD, met gebruik van PBM.

^{****} PBM bestaat uit **altijd** dragen van een chirurgisch mondneusmasker type II. Daarnaast ook nog wegwerphandschoenen bij persoonlijke verzorging of lichamelijk onderzoek.

Zorgmedewerkers die persoonsbeschermende middelen hebben gebruikt tijdens de verzorging van een patiënt met COVID-19, worden niet als contact geïncorporeerd in het contactonderzoek.

Versiebeheer

- 19-08-2020: Op basis van het OMT-advies is de quarantaineperiode bekort van 14 naar 10 dagen, gerekend vanaf het laatste risicovolle contact of moment van mogelijke besmetting. Uit de nieuwste gegevens van het Nederlandse bron- en contactonderzoek blijkt: van alle contacten van een besmette

patiënt die later zelf ziek werden, kreeg 99% COVID-19-klachten binnen 10 dagen na het laatste risicovolle contact.

- 18-08-2020: De informatie over zorgmedewerkers die terugkomen uit een risicogebied/-land is ook toegevoegd aan de overzichtstabel.
- 14-08-2020: Toegevoegd 'Wat te doen bij zorgmedewerkers die terugkomen uit een risicogebied/-land'.
- 24-07-2020: Toegevoegd in 'Wat te doen als een huisgenoot of nauw contact van een zorgmedewerker positief is of klachten heeft?' dat, naast het chirurgisch mondneusmasker type II, de handschoenen gedragen moeten worden bij persoonlijke verzorging of lichamelijk onderzoek.
- 11-06-20: Het beleid geldt voor de zorgmedewerkers buiten het ziekenhuis. De maatregelen voor zorgmedewerkers in een bron- en contactonderzoek zijn aangepast. Ziekenhuizen zullen zelf apart beleid opstellen.
- 04-06-2020: toegevoegd dat bij een positief geteste medewerker bron- en contactopsporing door de GGD volgt en wat een medewerker moet doen indien een van de huisgenoten of nauwe contacten positief getest is of klachten heeft.
- 29-05-2020: klachten passend bij COVID-19 en testroute voor ziekenhuismedewerkers zijn aangepast.
- 07-05-2020: Er hoeft niet gewacht te worden met testen tot er 24 uur symptomen zijn en de criteria voor werkhervatting na een positieve test zijn uitgebreid.
- 06-05-2020: Ziekenhuizen toegevoegd, apart testbeleid ziekenhuizen is hiermee komen te vervallen.
- 30-04-2020: De sectoren worden niet allemaal meer opgesomd en de voorwaarde voor het leveren van directe zorg binnen 1,5 m afstand is verlaten.
- 28-04-2020: Het testbeleid voor de verschillende sectoren buiten ziekenhuis is vorige week drastisch aangepast, waarmee de verschillen onderling zo goed als nihil zijn geworden. Om deze reden is hier nu één testbeleid geformuleerd voor alle zorgmedewerkers buiten ziekenhuis. Dit beleid vervangt de vorige 'Uitgangspunten inzetten en testten zorgmedewerkers' en alle daarbij behorende nadere uitwerkingen per sector.
- 17-04-2020: Een zorgmedewerker kan direct getest worden indien er symptomen zijn van COVID-19. Het proces tot aan en vanaf de testuitslag is beschreven.
- 10-04-2020: jeugdzorg toegevoegd aan inzet en testbeleid
- 08-04-2020: Prioritering testen voor zorgmedewerkers die werken met lichamelijk kwetsbare of oudere personen.
- 07-04-2020: Bij koorts thuisblijven tot koortsvrij ipv tot klachtenvrij; de vraag over een onbeschermd contact met bevestigde COVID-19-positieve patiënt is eruit gehaald; verschil in werken met lichamelijk kwetsbare of lichamelijk gezonde personen is verlaten.
- 03-04-2020: Link naar uitwerking specifiek voor verloskundigen toegevoegd. Uitwerkingen voor huisartsenpraktijk, gehandicaptenzorg, verpleeghuizen, woonzorgcentra en kleinschalige woonvormen, wijkverpleging en huishoudelijke hulp zijn gewijzigd.
- 01-04-2020: Link naar uitwerking specifiek voor zorgmedewerkers ziekenhuizen toegevoegd.
- 31-03-2020: Link naar uitwerking specifiek voor zorgmedewerkers ambulancedienst toegevoegd.
- 30-03-2020: Link naar uitwerking specifiek voor medewerkers gehandicaptenzorg, voor medewerkers verpleeghuizen, woonzorgcentra en kleinschalige woonvormen, en voor medewerkers wijkverpleging en huishoudelijke hulp toegevoegd.
- 25-03-2020: Link naar uitwerking specifiek voor medewerkers huisartsenpraktijk toegevoegd.

- 24-03-2020: Eerste versie (als 'Uitgangspunten inzetten en testen zorgmedewerkers').

Zie ook [LCI-richtlijn COVID-19](#).